

Hof van Beroep te Brussel, arrest van 2 februari 2004

Onrechtmatige daad – Verkeersongeval – Vordering tot schadevergoeding – Toepasselijk recht – Artikel 3, eerste lid B.W. (oud) – Lex loci delicti commissi – Wettelijke indeplaatsstelling – Toepasselijk recht – Eigen aanknopng – Toepassing van de wet tot regeling van de betaling die de indeplaatsstelling tot stand brengt

Acte illicite – Accident de la circulation – Action en dommages et intérêts – Droit applicable – Article 3, alinéa 1 C.C. (ancien) – Lex loci delicti commissi – Subrogation légale – Droit applicable – Attachement propre – Application de la loi réglant le paiement qui entraîne la subrogation

Het Hof van Beroep te BRUSSEL, eerste kamer, na beraadslaging, spreekt volgend arrest uit:

A.R. nr. 2000/AR/1369

INZAKE VAN:

De **BELGISCHE STAAT**, (...),

appellant tegen een vonnis uitgesproken door de rechtbank van eerste aanleg te Leuven op 1 maart 2000,

vertegenwoordigd door Meester Ann HUYSMANS loco Meester Adolf HOUTEKIER, advocaat te 2800 MECHELEN, Battelsesteenweg 95,

TEGEN :

Het **Uitvoeringsinstituut voor Werknemersverzekeringen**, (...) te Amsterdam (Nederland),

geïntimeerde, vertegenwoordigd door Meester Niels BOLLEN, advocaat te 3500 HASSELT, Sasputvoogdij 84-86,

(...)

I. Over de rechtspleging in eerste aanleg:

1. Op 7 mei 1992 verschenen vrijwillig voor de rechtbank van eerste aanleg te Leuven: de Bedrijfsvereniging voor het Vervoer - zijnde de Nederlandse ziekteverzekeraar van (...) en de Belgische Staat.

De Bedrijfsvereniging voor het Vervoer vorderde vergoeding van alle de door haar gedane uitgaven voor haar verzekerde, (...), dit in het kader van de Nederlandse ziekwet d.d. 05 augustus 1913 en de Nederlandse wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering d.d. 18 februari 1913.

Deze vordering vond haar oorzaak in een verkeersongeval dat plaats greep te Gent op 24 maart 1987 tussen de wagen van (...) en het voertuig van de rijkswachter (...); deze laatste werd bij vonnis van 30 november 1988 volledig aansprakelijk verklaard voor dit ongeval.

Zij vond ook haar oorzaak in de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van de Belgische Staat voor (...) (*de rijkswachter*).

Op 10 november 1997 werd het geding hervat door het Landelijk Instituut voor Sociale Verzekeringen, de rechtsopvolger van de Bedrijfsvereniging voor het Vervoer.

2. De rechtbank van eerste aanleg te Leuven veroordeelde op 1 maart 2000 de Belgische Staat tot betaling aan het Landelijk Instituut voor Sociale Verzekeringen van: (...)

De rechter in eerste aanleg overwoog:

- . dat de vordering de volgens het Nederlandse recht verhaalbare uitkeringen behelsde, verricht in het kader van de Ziektewet en de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering, onder aftrek van de AWW-uitkeringen (= volksverzekering waarvan de uitkeringen volgens Nederlands recht niet verhaalbaar zijn op de aansprakelijke derde).
- . dat, *“gelet op het tijdsverloop, het vonnis van de politierechtbank te Gent d.d. 1 juni 1994 en op grond van de stukken (en de huidige bedragen blijkbaar niet ernstig worden betwist) de volgende vergoeding kan worden toegekend.”*:

Van dit vonnis wordt geen betekening voorgelegd

II. Over de rechtspleging in hoger beroep:

3. De Belgische Staat stelde op 19 mei 2000, bij verzoekschrift dat behoorlijk werd ter kennis gebracht van het Landelijk Instituut voor Sociale Verzekeringen, hoger beroep in tegen het vonnis van 1 maart 2000.

4. Het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen, rechtsopvolger onder algemene titel van het Landelijk Instituut Sociale Verzekeringen, hervatte op 12 januari 2004 het geding.

De oorspronkelijke eiseres paste haar vordering aan als volgt: (...)

III. Over de beslissingen van de Politierechtbank te Gent:

5. Op 30 november 1988 veroordeelde de Politierechtbank te Gent de aangestelde van de appellant wegens inbreuken op de art. 418-420 SWB en 37,4° W.V.R. tot een geldboete.

De vordering van de burgerlijke partij (...), verzekerde van de huidige geïntimeerde, werd ten dele gegrond verklaard. De aangestelde van de appellant werd veroordeeld tot betaling van een provisie van 100.000 BEF. met aankleven. Er werd een medisch deskundigenonderzoek bevolen.

6. De deskundige besloot, onder meer: (...)

7. In het vonnis van de Politierechtbank te Gent d.d. 1 juni 1994 - uitgesproken nadat de huidige zaak op 7 mei 1992 bij vrijwillige verschijning aanhangig was gemaakt voor de rechtbank van eerste aanleg te Leuven - trad (...) op als burgerlijke partij tegen (...) en de Belgische Staat. De Bedrijfsvereniging voor het Vervoer trad op als tussenkommende partij.

De politierechtbank stelde vooreerst vast: *“de besluiten voor zover gericht tegen de Belgische Staat zijn onontvankelijk”* (*“De Belgische Staat is nooit afzonderlijk gedagvaard geweest door het Openbaar Ministerie - dit was ook niet nodig ...”*).

Vervolgens oordeelde de politierechtbank dat de vrijwillige verschijning van de Bedrijfsvereniging voor het Vervoer:

“...niet ontvankelijk (is) nu de procedure van vrijwillige verschijning alleen voorzien is door het Gerechtelijk Wetboek (in burgerlijke zaken) doch niet in het strafrecht, waar de schadelijders enkel via een burgerlijke partij stelling voldoening kunnen bekomen en deze partij zich ter zake niet heeft gesteld;

*Het zal bijgevolg aan de rechtbank van eerste aanleg te Leuven toebehoren deze zaak (wat de Nederlandse sociale verzekeraar betreft) te beslechten;
De inlichtingen en de bewijsstukken van bedoelde partij verschaffen nochtans nuttige gegevens om de belangen van de burgerlijke partij (...) te beoordelen en om complicaties en dubbel gebruik te voorkomen tussen de belangen van slachtoffer en sociale verzekeraar”*

Aan (...) werden onder meer de volgende vergoedingen toegekend: (...)

IV. Over de ontvankelijkheid van de ingestelde vordering.

(...)

V. Over de gegrondheid van de ingestelde vordering:

9. De Belgische Staat houdt terecht voor dat de wet, die toepasselijk is op de burgerrechtelijke aansprakelijkheid wegens onrechtmatige daad en op de wijze en de omvang van de vergoeding, verschuldigd ingevolge deze onrechtmatige daad, de wet is van het land waar de onrechtmatige daad werd gepleegd.

De wetten die de bestanddelen bepalen van het feit dat aan de basis ligt van de burgerlijke, delictuele of quasi-delictuele aansprakelijkheid, alsook de wetten die de wijze en de omvang van de schadeloosstelling aangeven, zijn immers wetten van politie in de zin van art. 3, eerste lid, B.W.

De wettelijke indeplaatsstelling, in de rechten van het slachtoffer van een ongeoorloofd feit, van degene die dit slachtoffer geheel of gedeeltelijk schadeloos heeft gesteld, is evenwel onafhankelijk van de rechtstoestand van de ongeoorloofde handeling en is onderworpen aan haar eigen wet, met name de wet tot regeling van de betaling die de indeplaatsstelling tot stand brengt, *in casu* de Nederlandse Wet.

10. Uit het hierboven geciteerde deskundigenonderzoek blijkt dat (...) een blijvende “*economische arbeidsongeschiktheid*” opliep van 25 %.

(...)

Uit deze feiten, die niet worden tegengesproken door enig ander voorgelegd bewijsstuk, moet worden besloten dat (...) na de consolidatiedatum geen nieuw werk heeft kunnen vinden, zodat de huidige geïntimeerde naar Nederlands recht gehouden was tot de uitkeringen die zij heeft gedaan en waarvoor zij, volgens de Nederlandse Wet, gesubrogeerd was in de rechten van het slachtoffer voor het beperkte bedrag van Fl. 304.269,48.

(...)

OM DEZE REDENEN:

HET HOF,

Rechtdoende op tegenspraak,

Gelet op artikel 24 van de wet van 15 juni 1935 op het taalgebruik in gerechtszaken;

Geeft akte aan het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen dat het de rechtsopvolgster onder algemene titel is van het Landelijk Instituut Sociale Verzekeringen.

Verklaart het hoger beroep ontvankelijk doch ongegrond;

Recht doende op de aanpassing door het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen van zijn vordering:

Wijzig het vonnis van 1 maart 2000 in die zin dat de Belgische Staat wordt veroordeeld tot betaling aan het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen van (...)

